

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Előzetési ár:
 Egész évre . . . . . 5 frt — kr
 Félévre . . . . . 2 " 50 "
 Negyedévre . . . . . 1 " 25 "
 Közsegeknek, körjegyzőknek és
 néptanítóknak:
 Egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Egyes szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin K. új, Weidinger N., Rézbányay J., Böhm Manó, Engel Lajos kereskedésében és a főhadánytűzében.

Hirdetéseket
 elfogad a kiadóhivatal (Király-
 utca 14. sz.), hol mindenkor
 a legutányosabb árak szabotnak.
 Minden beiktatott hirdetés után 30 kr.
 bélyegdíj fizetendő.
 Nyilttérben 1 sor 10 kr.

Kéziratok
 a szerkesztőségbe (Király-utca 14. sz.)
 küldendők.

Megjelenik minden szombaton. | Szerkesztőség és kiadóhivatal: Király-utca 14. sz. | Kéziratok nem adatnak vissza.

A pécsi kiállítás.

A kiállítási nagy bizottság e hó 14-én (szombat) d. u. 5 órakor a városházának közgyűlési termében a főispán úr elnökele alatt ülést tart. Ezen ülésen — melyre a meghívók már kibocsájtattak — a végrehajtó-bizottság jelentése terjesztik elő a kiállítás érdekében kifejtett eddigi tevékenységéről, végleg megállapítatik a bíráló bizottság eljárás a kiállítás megnyitására vonatkozó javaslatok terjesztetnek elő.

A kiállítási nagy falragaszok, 10.000 példányban, e héten küldettek szét a szélsőzsa minden irányában. Az osztrák tartományokba 2000 drb német feliratú falragasz küldetett. Ilyen plakátja Magyarországon még egy vidéki kiállításnak sem volt s ez hatás dolgában még a budapesti kiállítási plakátot is főlmulja.

A Pécshez közlelő vasut mellett levő városok közül eddig már 5 városban mozgalom indult meg, hogy külön vonaton, tömeges kirándulások rendeztessenek a pécsi kiállítás meglátogatása céljából. Az ilyen tömeges látogatók ünnepeles fogadtatásban fognak részesülni.

Az idegen kiállítók közül, kik közt sok külföldi van, eddigél közel 300-an jelentettek be a kiállítási bizottságnál, hogy kiállítandó tárgyaikat néhány nappal a kiállítás megnyitása előtt személyesen hozzák el s állítják fel, magok pedig a megnyitási ünnepepen résztvenni óhajtának. — A lakás után való kereslet tehát előreláthatólag nagy lesz. A kiállítási bizottság ennek folytán felkéri mindazokat, kiknek néhány napra vagy hétre nélkülözhető szobájok van, hogy azt bérbeadás céljából egy levelező-lapon a kiállítási bizottságnak bejelentsek.

A kiállítandó tárgyak napról-napra nagyobb számban érkeznek be; csak a pécsiek részéről tapasztalható még késedelem. A helybeli kiállítók — mint halljuk, azért késnek még tárgyaik beállításával, hogy azokat a kiállítási csarnokban a kiállítás megnyitására a por be ne lepje. Ez alaptalan aggodalom, mert gondoskodva van, hogy a kiállított tárgyak semmi hátrányos befolyásnak

kitéve ne legyenek. A tárgyak késői beállításának azonban az lehet a következménye, hogy azok előnyös elhelyezéséről az idő rövidsége miatt majd nem lehet gondoskodni, vagy talán ki is szorulnak.

Ujabb bejelentések a kiállításra már nem fogadtatnak el a kiállítási bizottság által.

A kiállítási utmutató és catalogus (egy kötetben) már a sajtó alatt vannak. Hirdetések még e hó végéig elfogadtatnak a szerkesztőségben (Király-utca 14.) s minden pécsi lap szerkesztőségében.

A kiállítás végrehajtó-bizottsága ujabbban a következő nagyobb fontosságú körleveleket bocsátotta ki:

I.
 A pécsi kiállítás IX-ik csoportjában (bor és egyéb szeszes italok) résztvevő kiállítókat van szerencsénk a következőkről értesíteni:

1) A pécsi kiállítás IX. csoportjában oly nagy számban történtek a bejelentések, hogy a helykihasználás a végrehajtó-bizottságnak igen takarékosan kell eljárni. Különbben a bor és egyéb szeszes italok csoportjában való kiállításnak *nem is az a célja: töltött vagy üres palackok tömeges kiállításával látványosságot nyújtani, hanem az hogy a kiállító terméke bírálat alá vonassék s érdem szerint kiemeltetessék.*

2) Minthogy a bor a kiállítási csarnokban az időváltozás befolyásának kitéve a szakszerű megbírálásra nem igen alkalmas, kimondott hogy a kiállítás borászati csarnokában az állványokra elhelyezendő palackok nem borral, hanem vízzel töltendők meg, vagy üresen is hagyhatók; kivéve, ha a kiállító ragaszkodik ahhoz, hogy az állványokra elhelyezendő üvegekben is valdi bort akar kiállítani.

3) Állványt a kiállítási bizottság ad s azon minden kiállító csak 7 üveget helyezhet el.

4) Minthogy, mint említve volt, a csarnokban az állványra üres vagy vízzel töltött palackok helyezendők el, ilyenekről a kiállítóknak kényelmére a kiállítási bizottság gondoskodik és pedig beszerzi a palackokat, azokat kupakkal s címkékkel (vignetták) látja el, és minden üveg címké-

jére ráírja a kiállító nevét, lakhelyét, a bor termelési helyét és évét, valamint esetleg kívánt egyéb adatokat.

Az így felszerelendő palack darabját a kiállítási bizottság 15 krért állítja elő, 7 darabért tehát 1 frt 05 kr. jár.

A mely kiállító tehát kívánja, hogy a borászati csarnok állványaira elhelyezendő palackokról s azok felszereléséről a kiállítási bizottság gondoskodjék, kérést ezt levelező-lapon a kiállítási bizottságnak 8 nap alatt tudomására adni.

5) Az állványon elhelyezendő üvegekről maga a kiállító is gondoskodhatik, különösen azok, kiknek kereskedelmi forgalomban rendszeresen használni szokott üvegeik és vignettáik vannak. Semmi esetben azonban egy-egy kiállító részéről a csarnokbeli állványokra való elhelyezésre 7 palacknál több — a rendelkezésre álló tér szűk volta miatt — el nem fogadtatik.

6) Minden kiállítónak említett 7 palackja fölé egy tábla helyeztetik el, melyen a kiállító neve és lakhelye nagy és könnyen olvasható betűkkel lesz feltüntetve.

7) Azon kiállító, a ki a csarnokbeli állványokra elhelyezendő 7 üveg előállítását a kiállítási bizottságra bizza, annak a kiállításra szánt minden borfajából csak 3 üveggel kell bort beküldeni a kiállítási bíráló-bizottság (jury) számára: ugyszintén azok is, kik borral töltött palackokat állítanak ki az állványokra, tartoznak 3 üveget mint olyant megjelölni, melyek megbírálásra valók.

8) Ezen üvegekre ragasztandó cédulára felül ráírandó: „Megbírálásra való bor”, alább aztán a kiállító neve, lakhelye, a bor termelési helye, éve s esetleg ára, a palack továbbá lehetőleg a kiállító által lepecsételtessék.

9) Ezen megbírálásra való borok beérkezéskor azonnal bepecsételtetnek s addig hagyatnak a pincében, míg a bíráló bizottság működését megkezdli.

10) Borecet, szesz, pálinka, cognac, liqueur természetben állítandók ki szintén *legebbé csak 7 üvegen*. Ezen szeszes italokból nem szükséges a bíráló-bizottság részére külön 3 üveggel beküldeni, mert ezek természetben állítatnak ki. a

A „PÉCS” TÁRCÁJA.

Megifjodás.

Oh érzem, újra visszatért
 A lekem ifjusága
 És új virágot hoz, miként
 Tavasszal a fa ága . . .
 Sokáig fűtte hólepel,
 Mint téli zord vidéket.
 De jött az ég nap sugar
 S a lekem újra éléd . . .
 Megláttam arczod, szép szemed,
 Szivembe szállt sugára,
 Eltűnt a hó, eltűnt a jég
 Ajkadnak egy szavára;
 Eltűnt a meddő, néma tél,
 A szép tavasz jött újra
 S most zeng a lekem, mint madár,
 Dall érzem megújulva . . .
 Oh érzem újra visszatért
 A lekem ifjusága
 És új virágot hoz, miként
 Tavasszal a fa ága . . .

Zoltán Vilmos.

Gyermeki szeretet.

A „fölvilágosodott”, „művelt” század eljlesztett példákkal dicsékedhetik a rossz nevelés szülte barbár erzületekre nézve; láthatjuk, mint enyésznek lassankint legszebb isteni adományunk, a finomabb, nemesebb érzés.

A közelmúlt napokban Debreczenben történt apagyilkosság, amidőn egy fiu bezárkózott apjára ráört és azt agyonlötte, mert szerinte atyja öt vagyonában megkárosította, bámulatba ejtde az egész világot, mert ez esetben még a tudatlanság, műveltelenség egyszerű védelmével sem rendelkeznék, a tettest kénytelenek lénen a műveltebb, gazdagabb polgári osztályba sorozni, s szellemi fensőbbiségét számtalan más gyilkos fölé helyezni. Ép ezért az eset szörnyősége, mely nem épen a pusztá tett által, hanem ama megfoghatatlan büszke bevallás által létesült, melylyel a gyilkos még büntényének igazságos voltára, jogosságára hivatkozott, méltán gondolkozva teheti mindazokat, kik eme borzalmas bűntényt figyelemmel kísérik. Keresse az okot, mely mily barbariust szülhetett, lehetetlen ama mételeyeztet magra nem találnuk, melyet a rossz nevelés az amugy is minden rossz iránt fogékony talajba lötletett. Igenis, csak a rossz nevelés lehet egyedüli okozója ily elvetemült tettnék. Szülők iránt való tiszteletlenség! Apagyilkosság! Mily szörnyű szavak! Hiszen ha a vett

jötétemények nem, már a velünk született érzés a legmelyebb, legkiválóbb tiszteletet, hátát parancsolja azok iránt, kiket szüleinknek nevezünk; és pedig nem csak akkor, ha a szülő jó módban van, gazdagság és tisztelet környezik és elhalmoz gyöngödségével, hanem m i n d e n k ö r ü l m é n y e k k ö z t, még akkor is, ha a sors hullámainak csapása a szülőt az egyenes iránytól el s a rossz utra, gyalizatba terelnek. Hogy a szülők iránti szeretet ily körülmények között is tanusitandó és hogy az tanusittatik is, mutatja a következő adat:

Muley Solimán szultán uralma alatt Marokko vidékét vad rabló-sereg tartá rémületben, olyannyira, hogy midőn a banda végre a nyomozók kezébe került, a szultán a megszabadulás öröme néppünnyélt rendeztetett, melynek legkiválóbb mozzanatát a rablók kivégzése képezte. Az ünnepegy akként rendeztetett, hogy az elfogottak a bíróságnak fenuntartott térség elé vezetettek s ott rajtok a kihirdetett ítéletet rögtön végre is hajták. — A fő-fő kádi megkezdvén működését, először egy különben tiszteletet parancsoló agg felett monda ki halálos ítéletet. De mily nagy lön a számalommal párosult csodálkozás, midőn az elítélt agyban az egyik hivatalosan működő tiszt, névleg Hamedy, apját volt kénytelen felismerni; erre nézve elég magyarázatul szolgál azon körülmény, hogy a jelen voltak mind, a véletlen eme kénytelen játé-

megbíráláshoz szükséges mennyiség az állványokon elhelyezett palackokból vétetik.

11) A kiállítás borászati és egyéb szesz italok csoportjába tartozó tárgyak (valamint a megbíráslásra való borok) f. é. július hó 8 től július hó 24-ig küldendők be.

12) A küldeményt tartalmazó ládának legalább is 3 oldalára kérjük a számot könnyen olvashatólag kiírni.

13) Együttal kérjük a térdij II. felét vagyis — frt — krt postautalványon 8 nap alatt beküldeni.

II.

Van szerencsénk értesíteni, miszerint az ide mellékelte kiállítás program szerinti

1) a szarvasmarha és juhkiállítás f. é. aug. 19., 20. és 21-ik napjain a szigeti külvárosi lovaslaktnya istállóiban és udvarán,

2) a lókiállítás aug. 26., 27., és 28 ik napjain ugyancsak az említett laktanya istállóiban;

3) a sertéskiállítás aug. 24., 25. és 26 ik napjain a szigeti külvárosban levő sertésüzemlakda szállásiban.

4) a baromfi és kutyakiállítás pedig aug. 22., 23. és 24-ik napjain (s a kiállító kívánata esetleg tovább is) a főkiállítás területén tartatik meg.

A kiállításra bejelentett állatok az illető időleges kiállítás megnyitását megelőzőleg legalább egy nappal előbb állítandók be.

Az állatok tartására szükséges mindenmely takarmány és alomszalma, ha a kiállító ilyent hazulról nem hoznak, a foltó piaci áron rendelkezésükre bocsátatik a kiállítási bizottság által.

Az állatok gondozása a kiállító feladata.

A kiállításra küldött állatoknak (a baromfiaknak kettehcn) vasuton való szállítása esetében, a feladások a szállítólevélre igazolvány ragasztandó; mert csak ennek alapján vehető igénybe az összes hazai vasutak részéről engedélyezett szállítási kedvezmény.

A szállítmány — a kiállítási bizottsághoz Pécsset* címezve adandó fel.

Az állatok kísérői úgy az ide- mint a visszazutaknál egy fél III. osztályú menetjeggyel utazhatnak.

Együttal kérjük a térdij II. felét, vagyis — frt — krt postautalványon 8 nap alatt beküldeni.

III.

Van szerencsénk felkérni, miszerint a pécsi kiállításra bejelentett tárgyat legkésőbb f. é. július hó 20-ig beküldeni sziveskedjék. Később érkező tárgyak elhelyezése iránt jótállást nem vállalunk.

A vasúton vagy postán beküldendő tárgyak „a kiállítási bizottsághoz Pécsset* címezendők és bérmentve adandók fel.

A vasúton feladandó tárgyaknál a szállítólevélhez igazolvány ragasztandó, mert csak ennek alapján fognak a tárgyak az összes hazai vasutak által díjmentesen visszazállíttatni.

Tévedések és elcseszerések kiküldése céljából megkérjük, ha a kiállítási tárgyat tartalmazó csomagra, ládára — számot két- vagy három oldalra feltűnően és könnyen olvashatólag ráírni sziveskedjék.

Kiállítási tárgyakat tartalmazó minden ládába vagy csomagba az ide csatolt s kitűltendő jegyzék-lap mellékelendő.

A kiállítási programban feltüntetett időleges kiállítás-hoz (állat-, gyümölcs- és konyhakertészeti kiállítás-hoz bejelentett, vagy kivételesen ezen csoportba még bejelenthető) tárgyak, és pedig az élő állatok az illető időleges kiállítás megnyitása előtt legalább 1 nappal állítandók be, a gyümölcs és konyhakertészeti termények pedig az illető időleges kiállítás megnyitása előtt legalább 2 nappal előbb küldendők be.

Végül kérjük a térdij II. felét, vagyis — frt — krt postautalványon 8 nap alatt beküldeni.

Tanügy.

Iskolaszéki ülés.

Pécs szab. kir. város községi iskolaszéke szombaton, f. hó 7-én d. u. 3 órákor a város ház gyűlés-terében ülést tartott, melynek egyik főtárgy az idejéig elvégzett vizsgálatok eredményéből való referálás képezte. Az elnök jelentéséről meggyőződünk, hogy úgy az ágoston-téri, valamint a polgári iskola zárviszámait, leszámítva egyes osztályokat, az eredmény általában kielőgőnek sőt itt-ott igen jónak konstátatott. Hasonlóan elég kedvezőleg nyilatkozott az elnök a szigeti külvárosi népiszkola osztályiban elért sikereiről, kivéve a II. fősztályt, hol több rendbeli változás s más különféle körülmény folytán az eredménye nem volt teljesen megelégedve. E bajon is segítendő, kiállításra helyezett, hogy az ezzel kapcsolatos s szükségesnek kívánkozó intézkedések a jövő tanév elején az ügy javára ideje korán megtörténjen. Igen dicősrő nyilatkozatokkal hallottunk a városi zeneiskoláról is, a hol 84 növendék tanult beg. lüli. Kimondatott, hogy jövőre a fuvó hangszereket kivéve, más hangszereken is taníttatni fog az ifjúság. A többi intézetek záró vizsgálatáról is az egyes jelen volt iskolászéki tagok elismerőleg szóltak. A jövő tanévre a beiratás szept. 1., 2. és 3-ikán eszközöltetik a népiszkolákban, 4-én „Veni Sancte” s 5-én az előadások veszik kezdetüket, kivéve a belvárosi iskolát, melyben az oktatás pár nappal később lesz megkezdhető. A tanügyek emeltek k. Ez ügy jelenleg a közgyűléshez tétetett át, s majd ott döntenek felette. Kinos benyomást szült Ott Márton iskolászéki tag jelentése a szigeti külvárosi népiszkola házmasterének viselt dolgairol. Erdemleges és írásbeli jelentéséről szólították fel az ügyben Marschal Ferenc ottani ideiglenes igazgató-tanító. Több még kevésbé lényeges s teljesen magán természetű kisebb iskolai belügy elintézése után az ülés véget ért.

A helybeli izr. népiszkola értesítője és története.

Már említve volt e lapokban is, hogy az izr. hitközségi népiszkola történetének megírásával Klingenberg Jakab igazgatótanító bizottat meg ki ezen megbízatásnak derék módon felelt meg, midőn 24 oldalra terjedő önálló dolgozatban megismertető a nevezett iskola történeti fejlődését és jelenlegi állapotát. Ezen dolgozat az izr. népiszkola ezidei értesítőjében látott napvilágot és annak vezércikkét képezi.

Megtudjuk belőle, hogy 1845-ben tétettek a legelső intézkedések egy Pécsset felállítandó nyilvános jellegű izr. népiszkola ügyében. Az ige azonban csak 1851-ben vált ténnyé, a midőn az iskola 2 tanítavó felállítatott.

Az iskola birtosb alapot nyert 1852-ben, midőn Örségség megfizetésén legmagasabb látogatásával városunkat, ennek megörökítésére a hitközség kimondta a „Ferenc József iskola” fenntartását és iskolaalapot gyűjténi kezdett, melyhez Schapinger, Wiener Mayer és Engel J. egyenkint 100 frttal, Kauffer és Grün Zs. egyenkint 60 frttal, Follner 50 frttal, Trenschner, Billitz, Reinfeld, Schwarz, Abeles, Justus L. egyenkint 40 frttal és mások kisebb összegekkel járultak.

Meg is választottak 1852-ben négy tanítót 600 és 400 frtnyi díjazással.

1854-ben került ide tanítóknak Götzel Jungbunlauból, kit városunk korosabb izraelita polgárai jeles pedagógiai képzettségéről még most is dicsőretil említenek.

1856-ban alkalmaztatott az iskolánál Gutmann Joachim Vadovitzból, ki az új intézmény főirigazgatójának igen lelkes tényezőjévé lön. Ugyanezen évben történt az iskolának nyilvános fölémlítandó a rangjára való emelése. A tanulók összes száma ez évben 111 volt.

1859-ben a ministerium az iskolát mint a iskola címmel ruházta fel és kötelességét tétetett a hitközségnek, hogy megfelelő iskola épületről gondoskodjék minek el is tétetett azáltal, hogy a hitközség s reális iskola tőszomszédságában egy 14 tanteremből álló szép egyemeletes házat építtetett.

A minta-főtanoda igazgatójává Porges Ede neveztetett ki; itt működött még akkoriban Goldschmidt hittanár, Kohn, Seligmann és Gutmann mint osztálytanítók, Mautner kisasszony és Seligmann mint leányosztályu tanítóknak.

A minta-főtanoda 1872-ben feloszlatatván, helyébe a hitfelekezeti tanoda lépett, mely a hitközség tulajdonát képező Hertelendy-légházban helyzetetett el. Tanítókul Wessel, Strauser, Grünwald és Klingenberg alkalmaztatnak, kik még jelenleg is itt működnek.

Új korszak állt be az iskolaéletben, midőn 1887-ben a diszes iskolaépület elkészült, melyben azóta már javában foly is, tanítás. 1895-ben Klingenbergben buzgó és szakavatott igazgatót nyert az iskola, 1886-ban dr. Güns Aronban derék hittanárt. 1887-ben kimondatván az előjárású által a külön leányosztályok föllállítása, Sasvári Béla és Hoch József választattak meg leányiskolai tanítókul.

A lefolyt 1887/8. tanévben már 302 tanítványa volt az izr. iskolának 6 osztályban.

Az „Értesítő” dr. Loewy L. orvos úr ügyes tollából az iskolaépület egészségügyi szempontból való beható leírását és az érvényben álló tantervnek vizlátát is adja.

Mind összevéve, igen kellemes benyomást tesz az „Értesítő” az olvasóra. Tény az, hogy az izraeliták birják városunkban ez idő szertit a legszebb, legdiszesebb, legmegfelelőbb iskola-épület; tény az, hogy a benne működő tanítók igen szorgalmas és ügyes emberek. Klingenberg és Sasvári elismerésre méltó irodalmi tevékenységet is fejtenek ki: mégis az évi zarárvizsgálaton nem érvényesülhetett kellően a vezetők működése, amennyiben a vizsgálatok bizgatásával nem szakember (értem az iskola igazgatótanítóját) hanem mások bizattak meg, kik bármily tiszteletreméltó férfiak legyenek is más különben, de a tanügy terén mégis laikusok, és így nem értik, nem érthetik annak módját, mint lehetne és kellene a tanítók egész évi fáradozásának gyümölcsét izletesen föltüntetni. Reméljük, hogy ez a jövőben másképp fog történni és hogy a szakfelelősen sem fognak ignoráttatni!

Veritas.

esot adott a hódnárnak, hogy a mint Hamedy a levéggel kézzel a bíróság elé lép, a megadott jele a szivtelének fejté vágja le.

Feszült várakozással néztek a jelen voltak a történendők elé, minden tekintetben számalmat érezve a kádi föltétlenül süjtő ítélete által szerencsétlen Hamedy iránt. — Végre tompa moraj hallatszott s mindenki meglepetésére előlép Hamedy a végrehajtott múlt bizonyítékával, a vértől csepegő kézzel; jelentését óhajta tenni — s im a megadott jele nemes feje a bíróság lábái elé gurul. — Mint midőn nyári zivataros napon a néha romboló zápor, jégeső után úgy vizasztalólag kandikál ki az előbb még vészes felhők közül a nap; ép úgy a legmélyebb fájdalommal kísért vizsgálat szolgált az elesett Hamedy köpenyének felbukkanása folytán láthatóvá lett kézhíány!

A becsületlen fiu fölládozta magát rablógylkos atyjáért!!!

A bírák tévedés-szülte ítélete képzeltető mily felháborodást keltett a sultán s népe előtt; a ritka gyermeki szeretetnek pedig egy kis dombon megfelelő felirással ellátott sírhalmot emeltek.

A gyermeki szeretet e példája még is érdemelte, hogy megörökíttessék. Dr. G.

káról értesülvén, kegyelemért eszedeztek! Hosszas tanácskozás után a kádi a büntetést iszonyú nagyságánál fogva az ítéletet csak akkór módosította, hogy a büns csak egyik kezűl fesszessék meg. A kirendelt hóhér már eme kibebszerű köteleységének is eleget óhajta tenni, midőn Hamedy arra kéré a bíróságot, miszerint az ítélet végrehajtását atyján ne a nyilvánosság előtt, hanem bármely zárt helyen neki engednék át, mint hogy atyjának a nép előtt való megbüntetése reá nézve a csapást s ezzel együtt a lealázó szegyet csak növelné! A kádi s vele együtt a bíróság minden egyes tagja megbontárkózással akarát vizsantautsítani a szerintők szivtelén kérelmet, mely szerint a gyermek maga akarja atyján a fájdalommal ítéletet végrehajtani; de végre is hosszas kérésének, rimázkodásának eleget tett, s a kegyetlen munka végrehajtására egy sáttor bocsátottak rendelkezésére, meghagyván neki, hogy a levéggel kezét, mint a végrehajtott ítélet bizonyítékát, aztán a bíróság elé hozza.

A kádi s a jelen voltak Hamedy eme barbar érületének eleinte nem akartak binni; de a mint teljes komolysággal átvevén a szükséges eszköz, az elítéllet a kitűzött helyre ment, a kádi föllöbhat haragjának megfelelően parau-

A pécsi kereskedelmi középiskola

f. évi értesítője az előző években közrehozottaknál mind befeléérték, mind kiállítását illetőleg jóval meghaladja. Bevezetésül „Nemzetgazdaságtan a kereskedelmi középiskola tanodákban” című értekezés közzétett. A cikk írja rövid, de valós, mindössze 10 oldalra terjedő értekezésben bizonyítja a meggyőződés melegségéről állásait előadással, hogy a nemzetek boldogulásához, a tudomány és művészetek felvirágoztatásához, a politikai hatalom megalapításához a kulcsot a nemzetgazdaságtan nyújtja. A bevezető értekezést az igazgatói jelentés követi, mely bizonyítékot adja az intézet életviteléről, akár a tanulók számát tekintjük, mely az idén 41-re emelkedett, akár a kiváló szakutódokat, kik az intézet élén állottak. Az I. osztályban 24, a II. osztályban 9, és a III. osztályban 8 tanuló volt. Az utóbbiak teljes számban jelentek az érettségi vizsgálatra, mely Salamon O. József kir. tanfelügyelő és Szász Róbert minisiteri titkár urak jelenlétében június 19-én tartott meg. Az abiturientiák közül 1 jelesen, 2 jól, 3 elégséges eredménnyel érettnak nyilatztatott. 1 tanuló javító vizsgálatra utasított, egy pedig a vizsgálat előtt visszalépett. Az ifjúság önképzőkört az irodalmi szaktanárs vezetésével mellett az intézet növendékei teljes számban alakították meg. Beadott az év folyamán 45 mű. A pályadíjak közül az igazgató által följajánlott: „Rothschild's Taschenbuch für Kaufleute” című tanulmányt könyvtár Dorosch Pál III. oszt. tanuló nyerte el. „A Dunagőzhajósai társaság alakulása, fejlődése és hatása hazánk kereskedésére” című értekezésével, a második és harmadik díjat a kör által kitűzött 2 és 1 ezüstérmét Weizsácker Mór III. o. t. nyerte el. „Az embernek, de főleg a kereskedőnek munkálkodásáról” és „Eötvös” „Bues” című költeményéről irt műtani fejtettségével. A versenyszaválásban Winternitz Ignác II. o. t., Paszkusz Zsigmond és Friedländer Ernő I. o. tanuló a kör által kitűzött egy-egy ezüstérmét nyertek. Nemeslelkű pártfogókról tesz tanúságot a könyvtáros jelentése, mely szerint a szépirodalmi könyvtár ez évben 67 művel szaporodott. Ezt követi a tanulók névsora és végül a statisztikai táblázatok. Az intézeti növendékek között 21 róm. kath., 1 gör. kel. és 19 mész. hitvallású volt.

H i r e k.

Személyi hírek. Lechner Gyula rendőrkapitány több heti távollét után Mehádiáról csütörtökön haza érkezett és hivatalát elfoglalta. Dr. Szerey József kanonok a furdőidényre Karlsbadba utazott. — Károly Ignác eszperes-plébános 12-én megérkezett Mehádiáról, hol egészségére helyreállítására több hetet töltött.

A „Pécsi Dalárda” szombatot tartotta alapszabálya szerinti dalestetét a Scholz-féle sörösorok helyiségében. Ez alkalommal is igen nagy számú közönség volt jelen a szép estélyen, gyönyörködve a dalárda szebbnél szebb művészi dalain. A műsor 6 részből állott s minden dalra nagy tetszéssel tallakozott. A legutóbbi „A Balaton taván” című férfiak ifj. Fahrbahtól meg is ismételtetett. Ezután tanc következtet, melyhez a talp alá valót a katoná zenekar futja. A helyközörszón igen szép volt, ott voltak: Petrács Hedvig és Paula, Lang Nóra, Ribics testvérek, Repics Mariska, Kindl Mariska, Zsilla Etelka, Mestris Mariska, Cs Vitéz Emma, Bokor nővérek, Eötvös Ilka, Doelewa Poldi Erdőssy Eugénia, Gianene Malvin, Harsenberger Mariska, Liebald Emma (Szabolcsról) Kozár Emilia, Mikics Emma, Kaiser nővérek, Hunfuss Ilka, Dobszay Mariska, Obhtko Lujza és Gizella, Náray Ilona és még néhány szép rózsabimbó, kiknek neveit barbár tudósítók nem jegyezték föl. A fiatal menyecskek közül ott láttuk: Scholtz Gyulánét, Simacsék Alajosnét, Dóczy Károlynét, Draskovicsnét, Jilly Alajosnét, Hergert Jozsefnét, Skolniknét, Tiringernét (Szabolcsbánytelepről), Eötvösnét, Borsnyét, Löffner N. nét, Reberics Imrénét, Hegedűs Imre és Károlynét, Egyrény Hauer Juditot, Asztalos Jánosnét és még néhány szép menyecskét. (Tiszelt tudósító Úr! Tanulja meg, hogy a béli tudósítás vagy teljes legyen vagy semmilyen de lenni kell s jövedre na zudison a nyakunkba anyni aprahensiot. A szerk.) Általában az estély a sikerültek közé számítható

dacára, hogy a fellegek minduntalan nyakonöntötték apró csepejekkel a szabadon levő hallgató és néző közönséget.

A kiállítási nagybizottság ma, július 14-én délután 5 órakor a városház közgyűlési termében ülést tart, mely — tekintve a kiállítást iránt mutatkozó nagy érdeklődést — bizonyára népes lesz.

A pécsi ipartestület előjáróságának f. évi július hó 6-ikán tartott ülésén elhatározták, miként a f. évi augusztus hó 23—25-ik napján Szegeden tartandó országos dalárnapélyi alkalommal a közváltalozó szövetkezetek országos szervezése érdemében megtartandó iparos értekezletre az itteni testület is képviseltesék 2—3 taggal. Ennek először felhivatnak mindazon testületi tagok, a kik a testület képviselésére vállalkozni hajlandók, vagy ezen szándékukat az ipartestületi elnökkel vagy jegyzőségével f. hó 22-ig jelentésük be. A testület egy-egy képviselő közzézeihez esetleg 20—20 frral járul. Bővebb felvilágosítással a testületi jegyző szolgál.

Nagy hadgyakorlat lesz augusztus 11. és szeptember 17-ika között Durav és Bellvár között, melyen O Főlsége és az uralkodó ház számos tagja is részt fog venni; és pedig: Rudolf trónörökös, Albrecht, József, Rainer, Károly, Lajos és Salvator főherczegek. O Főlsége szeptember 13., 14. és 15-ik napján lesz jelen a hadgyakorlaton; melyre eleinte 3600 ember és 700 főnyi lovas, augusztus 28-ikán ismét 6500 ember és 1400 főnyi lovas vonul be. A hadgyakorlat honvédségünk is részt vesz és pedig szeptember 10-től 17-ig a 19. és 20-ik földandár, a horvátországi földandár és a 10-ik honvédszázad ezred. A csapatok összes száma mintegy 19—20 000 főre rúg, mely számból 6700 a honvédség esik. E hadgyakorlat eredetileg 70 000 emberrel tervezetett, a takarékosság szempontjából azonban a keret szűkebbre fogatott, mit csak helyeselhetünk.

Uj vasúti főnök. Rozsits Andor budafoki vasúti forgalmi tiszt. Döbrökőre állomásfőnökké nevezetett ki előbb: Jagg Géza főnöki fizetése megtartásával Budafoka forgalmi tiszté helyezették át.

Prímicia. Báltaszékről írják lapunknak: Julius 8-án tartotta Raics Antal, a pécsi egyházmegyének újonnan felszentelt papja első szent miséjét Báltaszékre. Manuduktora Holldonner Ferenc plébános volt, a szónoki tisztet a várdombi plébános: Pártoss Zsigmond teljesítette, teljes hatást érve el fényes beszédével. Nyoszolóléánok valának: Simatins Laura a „fáradhatlan”, Simatins Móni, Mittevog Ilona, Hergler Karolin (Bonyhádról), Brézits Mariska, Stern Katinka (Pécseről) stb. A jógazság és az „aranyos ifjúság” esteleli táncra perdült s járta kivilágos-kivirradtig. A kétszázra rúgó vendégsereg nagy kedvvel fogysztotta Rüll Nándor báltászeiki földbirtokos pincéjéből került borait. A toasztok árja elborított mindent, csak a jókedvet nem, sőt azt a legmagasabb fokra emelte.

Szerencsétlen esés. Az 52. gy. e. ezredgyakorlatain, melyek a héten Abaliget környékén tartattak, Glatz főhadnagy lovalával egy árkot ugratván át, arról leessett és pedig oly szerencsétlenül, hogy ballabát kifecamította.

Vallalkozók figyelmébe. A baranyamegyei gazdasági egyesülettel a következő átiratot kaptuk: Tekintetes szerkesztő úr! Legyen szives az alábbi soroknak becses lapja legközelebbi számának gazdasági rovatában csekély helyet adni: „A pécsi es. kir. katonai ölélmzési parancsnokság a Pécsétt, Siklóson, Mohácsos és Pécsváradon szükségelendő zab-, szalma-, alom- és faszállítására nézve folyó hó 28-án Pécsétt, az ölélmzési parancsnokság hivatalos helyiségében árjelést fog tartani. Ezen árjelítés csak 50 krajczáros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok lesznek figyelembe véve, mit is azon figyelemzettel hozunk az érdekel közönség szives tudomására, hogy írásbeli ajánlataikat fellevevett napnak délelőtti 10 órájáig fenti helyen annál is inkább nyújtsák be, mivel később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szavalo és zongora-estélyt tartottak Siklóson, folyó hó 7-én a Singer-féle kivéház termében Goltner Lajos és Singer Géza urak, mely annyiraigly ugyan nem de érkelesiből sikerültnék mondhatók. Az estély „Magyar Abránd a Szózat fölött” című darabbal nyitott meg Goltner ur által. Utána Singer G. nagy hatással szavaltta a „Walesi bárdok”-at Arany J.-tól. Még a műsoron volt „Szép Ilonka” melodráma, sőt

Vörösmarty-tól, zenéje Ernyvitől előadták Goltner és Singer. Ez követte „Haller Péterné” költemény Magyarvtól. A műsor lejátászása után az ifjúság táncra kerekedett és egész kivilágos-kivirradtig rakták a esárdást. A jelen volt hölgyek közül tudósítunk a következőket említi fel: Book Fanny és Szidonia, Alt Gizella és Karolin, Goltner Tara és Irén, Kremser Laura, Holtrer Eleonora és Matill, Krausz Ralla, stb.

A „Kiállítási Kalauz” számára hirdetések gyűjtésével Krausz Zsigmond bizatott meg.

„Margit Gavattoné” felant meg zongorára a „Harmonia” kiadásában Bara Izso nagy tetszésben részesült „Kis Hadnagy” című operettjéből. A Gavattoné Valnay Margit kisasszonyok van ajánlva s kapható a „Harmonia” zeneműkereskedésben (Budapestben, Váci-utca 3.) 33% százálek leengedéssel, ára 1 frcit.

A katonaság köréből. A 10-ik huszárezred f. hó 16-án elhagyja városunkat és elmegy ezred-gyakorlatra Tolnára, onnan Szeréglyesre s végre Budapestre, hol szeptember 15-ikéig marad. Az 52-ik gy. e. pedig 22-ikén megy Kaposvára ezred-gyakorlatra; ott marad augusztus 11-ikéig, amikor is Pilis-Csabára megy, honnan szeptember 15-ikén tér vissza.

Hymen. Dr. Mihályffy Ernő jogyueumi tanár eljegyezte Friedl Aurát k. a.

Lemondás. Mendlik Acoston apát-plébános a temető-rendező bizottság elnökségéről lemondott.

Régérzett hiányon lesz májában a hétfői közgyűlésnek segíteni. A rendészeti bizottság ugyanis szabályrendeletet készített a bolti árúknak a köveztre való kirakása és a kézi talvirákkal való forgalmi akadályok elhárítására. Midőn a kezdeményezésért elismerésünket nyilváníttuk a rendészeti bizottságnak, egyruttal szükségessé tartanók, hogy egy kalan alatt intézkedés történjék az amurgy is szük Király-utcában a kosokkal való megfordulás megszüntetésére: ez irányban már több fölhasználás érkezett lapunkhoz, melyeknek jogosságát, azt hisszük, fölösleges bizonyítaniunk.

Városi közgyűlés lesz 16-án, hétfőn. A tárgyszorozat főbb pontjai: A tanács jelentése a helypénzrendeletről jognak az uj tarifa jóváhagyásának leérkezéig, negyedévre törintés haszonbéré adásáról; Somogyi Károly színtárgazató segély iránti kérvénye. Előterjesztés a vízvezetési pályázatok ügyében. Szigriszt Jusztinina tanítónő nyugalmaztatási kérvénye Tanács előterjesztés a helyfőrsi leányiskola létesítése tárgyában. A mult évi gyámjépzántári számadások megvizsgálása stb.

A városi házjépzántár mult évi számadásait a belügyminisiter jóvá hagyta.

Uj ékszerfogalata. A gyémánt és drágaköves ékszerk számára rendkívül célszerű fogalási módot találtak föl leguiban, mely nem csak, hogy az ékszer az elpiszkosodástól megóvja, hanem a követ a legszilárdabban tartja, teljesen megóvja azt az esetleges kieséstől és ezenkívül a kőnek csillogását is előmozdítja. Ez uj foglalatokból bőséges és igen szép, és nagy értékű választék látható Schönwald Imre királyutcai ékszerész kirakatában, többek között egy 2000 fros garnitúra (mellti, függő, karkötő) és egy 1000 fros gyémánt függő. Kiváló szép a teljesen uj rokokó melltiük emallozott arcképekkel és a magyar antik-utazatok, melyek Schönwald műhelyében, Pécsétt készítettnek és oly hűek, hogy a szakértőt is próbára teszik. A szép kirakat megérdemli hogy behatóan megsemlőltessék.

Bródy Sándor „Emberék” című kötet megjelent a Singer és Wolfner-féle egyetemes Regénytárban. E kötet elbeszéléseket tartalmaz. De nem a bizonyos rövidre fogott szerelmi történetek e novellák, hanem egy-egy kicsiny regény mindegyiköjök. Bródy Sándor regényíró s e dolgozatok az 5 ki nem dolgozott regényei. Az jellemző ezeket a mi az író nagyobb munkáját: élethűség, eredetiség, merészség. Az uj Magyarországi alakjait lejjük fel e kis könyvben, mely igazi eleven „Emberék”-kel ismertett meg bennük. Hiszzük, hogy az olvasó érdeklődni fog ez emberek iránt, a kik közül az olvasó nem egyben ismerősére talál. Bródy talán egyetlen képviselője most nálunk ama uj elbeszélő iskolának, mely nem rónul meg az élet ama jelenségeitől, amelyekre eddig tívtől igyekettek vetni irodalomban és művészetben. — A kötet ára díszes piros vászonkötésben 50 kr.

Poach Árpád nagybányai főgymnáziumi he lyettes tanár, gymnáziumunk volt tanára, Nagy-bányára rendes tanárrá nevezettet ki
Üzletárs. Spitzer Béni, a Jóhírű Tauszig Zsigmond bormagykereskedő cég eddigi munkatársa, f. hó 1 vel mint társtag lépett az üzletbe. A cég neve továbbá is változatlanul fog megmaradni.

Öngyilkossági kísérlet. Szerzetesek között, kiket nem igen terhel anvagi gond s kiket nem bánt az élet küzdelem, ritkán fordul elő öngyilkosság. Annál nagyobb feltűnést keltett Nagykanizsán Nuceesz Márton, szent-ferenczi testvér öngyilkossági kísérlete, melyet f. hó 4-én virradóra követett el. A szerencsétlen emberen már körülbelül egy héttel előbb mutatkoztak az elmezavar jelei; de a többi szerzetesek nem tekintették a bajt komoly jellegűnek. Ennek az lett következménye, hogy a szabadon és megfigyelés nélkül hagyott Nuceesz f. hó 4-én virradóra két-szer mellébe lött: láhain s kezéin az ereket falvagdalta. Tettének elkövetése után orvosi kezelés alá vétettet, de sokáig nem bírt magához térni. Midőn öntudatát visszanyerte, hivatalos jegyzőkönyvet vettek föl vele. Azt vallotta, hogy már napok óta borzasztó izgatottság gyötörte; sehol nem találta nyugalomát s ez az izgatottság oly fokúvá lett tettének elkövetése előtti éjszakán, hogy teljesen elvesztette esztét és önkivületbe esett. Ily állapotban kórházba vitettet is, mert arra egyáltalán nem emlékezik. Jelenleg a kolostorban ápolják, de életéhez kevés a remény.

Petroleum Zalamegyében Nem kevesebb, mint három társulat kutat jelenleg Muraközben petroleum után és pedig Szelenizán, Pekleinizán és Szt.-Márton környékén. A kutatók jó minőségű petroleumra akadtak már oly nagy bőségben, hogy a helyszínen fölállított raktáraiak telve vannak: az anyag kiszivattyuzása azonban sok pénzbe kerül, annyiba, hogy a nyert mennyiség nem fizeti ki a költségeket. Ez pedig nagy hiba.

Merelli tanár búvárelőadásait jelenleg Temesváron tartja. Érdekesnek tartjuk fölemlíteni, hogy mióta Merelli Pécsről elment, nyomtatványait mindig Pécsről, a lyceumi nyomdából küldeti maga után.

Zenebarátok figyelmébe. Nádor Gyula, e bár fiatal, de már eddig is nagy sikereket aratott budapesti zeneszerző f. évi augusztus elején „A kanyargó Tisza mentén” címmel zongorára, énekhanggal szerkesztett, 30 fűzetből álló 60 dalt magában foglaló d a l c y e l u s t indít meg, a három év alatt 18,000 példányban elfogyott „Legjobb budapesti népdalok” szellemében s azoknak mintegy folytatásaké. A vállalatból havonként 2—3 fűzet fog megjelenni, mindegyik 2 legújabb és legszebb dallal. Előfizetési ár bérmentve 1 fűzet 1 frt 30 kr, 10 fűzet 2 frt 70 kr, 20 fűzet 5 frt 40 kr; a teljes gyűjtemény 30 fűzetére 7 frt 50 kr. A pénzek „Nádor Kálmán” zeneműkereskedésbe Budapest, Károly-körút 8. Nádor Gyula nevére küldendők

Blaisot kisasszony a címe a Singer és Wolfner budapesti kiadók által oly gondosan össze állított „Egyetemes Re-

génytar” legújabb kötetének. Lärmás és csillogó tulajdonok nélkül való, de annál mélyebb és alaposabb író a kedves regény szerzője: Mario Uchard, ki nemcsak egyszerű írói egyéniségét egyiránt távol tudta tartani szensciót hajhász kalandos regények, és az élet csúfázaiban gyönyörködő naturalis iránytól. Nem azt jelenti ez, hogy Uchard nem a való élettel foglalkozik: sőt inkább, csakis ezzel, de izlésre és élet szép oldalai felé hajlítja, a mi semmit sem von a jellemfestő és leíró képességének tökéletességéből. Maga maga hívja van minden torjengőségnek egyszerűs és egyszerű, de annál érdekesebb és vonzóbb, a kibonyolítás pedig meglepő és kielégítő. A fordító, Fáy Béla, azon volt, hogy a fordítás az eredeti egyszerűségének a beuomását tegye A kötetet, mely az „Egyetemes Regénytar” legújabbjai közé tartozik, kötségekívül örömmel fogja fogadni a derék vállalat közönsége. Ara csinos, piros vászonkötésben 50 krajár.

Vegyes hírek. Sportlág Dániel tanári kir. járásbírószéki telekkönyvezetett meghalt 49 ik évében. — Spitzer Manó szigorú orvos Szegszárdról a bécsi egyetemen orvosudorrá avatattott. — S t a n Viktor vezérett erdész-akademiás Esterházi Miklós gróf esákvári uradalomhoz segédderdészszé nevezettet ki — A műszikosszég h á z a m. hétfőn kigyuladt és — vízhiány miatt — teljesen leégett. — A k a p o s v á r i törvény-székhez Csány Iván győri trvszéki joggyakorok és Németh József kaposvári ügyvédjelölt aljegyzőkkel nevezettek ki — S c h m o l k a Már, a bács-bresztováci takarékpénztár könyvelője 24-ikén vezeteti oltárhoz B r u c k e r Jauka k a - t. Pakson.

Törvényszéki csarnok.

Polgári ügyek.
 Julius 10-én Előadottot Szondy Mátyás tszéki bíró által. 2545. Simon Mihály Schunk Sebestyén és neje ellen törles iránt. — 2653. Radics Ránkó s társai öz. Radics Lázóné ellen örökösödés iránt. — 3001. Plainer Lajos Pertl Ántal ellen 83 frt 65 kr. ügyvédi munkadíri iránt. — 7550. Luzsovits László Kállinger Flóra ellen házassági kötelék végleges felbontás iránt. 3538. Arnold Fülöp Schmidt Ignác ellen 550 frt. iránt.

Büntető ügyek.
 Julius 16-án. 1569/88. Lindemann József ellen sikasztás miatt. — 1535/88. Schwarz Vilmos ellen sikasztás miatt.
 Julius 20-án. 1733/88. Szabó Julianna és társai ellen lopás miatt. — 4759/88. Vita Agostoné ellen lopás miatt.

Barcsi sertésziláló részvény-társaság heti tudósítása.

Hizlalásban lévő állomány 7761 drb. — Ebből leelőrtre érett — drb.
 Takarmányárak Tengeri dara 7 frt — kr. Árpa dara 6 frt 55 kr. — Tengeri 6 frt 30 kr. — Árpa 5 frt 55 kr

Nyilt-ter. *)

A radeini savanyuforrás az egyetlen savanyviz a világon, melynek igen jelelőtevény és hólyagbajokban különösen jó hatása. Gazlag szénasavas és natron tartalma különösen alkalmas a vízet még gyomorbagajok, aranyér, hurutok, nyálkásodások és sápkór ellen.
 Radeini vasfürdők verszegénység, nőbetegségek, magtalan-ság ellen.

Savanyúvíz Székelyföldön
 Dr. Garrod. Rásvaazere és mások kísérletei ki-mutatják, hogy a szénasavas fürdővíz víz-kezelés után még nagyobb előnyökkel bír, mint a nádi-nyelvíz.

2310

Prospektusokat ingyen és bérmentve küld a Radeini savanyuforrás feljölőhelyre Székelyföldön.

Kapható és víz minden oldali savanyúvíz kerékoldásában és vendéglőben.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
FEILER MIHÁLY.

Hirdetések.

Szines selyem szöveteket 85 krtól 75) frtig méterenként (körülbelül 140 fajtában) szállít kész ruhákban és darabokban valamint szines HENNEBEG G. (cs. és kir szállító) gyári raktára Zúrlóban. — Minuták póstaforldatával. — Levelek 10 krba kerülnek.

HELD GUSZTÁV
 kárpitos és díszítő üzlete
 (Pécselt, Mária és Megye-utczák sarkán.)

Ajánlja dús választéku kész kárpitozott butorait. Legdivatosabb szoba berendezések, ottomanok, legújabb párizsi háló-dívanok továbbá

XV. Lajos korabeli kárpitdíszítések, legegánsabb butorszövetek, függöny rojttal, szőnyegek gyári áron számítottak. — Egyuttal ajánlkozom mindenféle butor-, díszítő és bármily stílus szoba-kárpitozás kivételére a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig a lehető legutányosabb áron.

2192 **HELD GUSZTÁV.**

Radeini savanyuforrás és fürdő.

Mint gyógyviz. A radeini savanyuforrás a legzadagabb natron-lítion tartalmu savanyuforrása Európának Különösen hat mindazon betegségekben, melyek huyagsavak fölöslegén alapulnak, minők a csúz-, epe-, huy- és vesekö- és megbecsüthetetlen gyógyszer aranyere és hólyagbajokban, az eltráhdosás ellen, a gyomorban és végbélben képződő huygasavas ellen, dugulásokban, hurutokban és idegbántalmakban.

Mint ivóviz. Gazdag kénvas és kénvasas nátron tartalma, kellemes íze, gyöngyöző habzása a radeini savanyúvizet a legkedveltebb üdítő Itáliában teszi. Savanykás borral vagy gyümölcsnedvvel és csakorral keverve erősen habzó és szomjat oltó italt ad, melyet ásványos pezsgőnek neveznek.

Mint óvszer. Nagyon kiterjedt használatnak örvend a radeini savanyúviz mint véd- és óvszer roncsoló toroklob, bárányhimlő, hideglelés és kolera ellen.

Fürdők és lakások. A fürdők vasas és savanyúvízből tetszészerinti hőmérséklettel készítettnek és kipróbált hatásuk van csúz rheuma, női betegségek, verszegénység, sápkór, hysteria magtalan-ság ellen. (Egy fürdő ára 35 kr. Szobaarak: 30 krtól 1 frtig.)

Szénasavas lithion mint óvszer. Egy liter radeini savanyúvíz 006 gramm kettős szénasavas lithion tartalmaz, tehát oly adatot, melyen kezdetben nem igen lehet túlmenni. Mily értéke van e reaktiválkalknak, mint gyógyszernek, mutatják Garrod kísérletei melyk mindenütt megerősítést nyertek, é csont és porc darabokat, melyeket csúiban szuenvedőkbei vetet, és melyek egészen huygasavas natronnal voltak bevonva, egyenlő erős kali, natron és lithion oldatba tett. A két első oldat csaknem semmit sem hatott, az uolob azonban oly erős-n. hogy a közönséves lerakódással telített csontdarabok rövid idő alatt egészen megszabadultak a bajtól. Ez arra ösztönöte őt, hogy szénasavas lithionnal közönsévyntegékéül tegyen kísérletet, kiknek lilepülésel csakhamar esékélyebbek lettek és vegre teljesen megszűntek. E sikereket hasonló körülmények között más orvosok is elérték.

A víz eredetiségének fölsmerése czébjából minden dugóra félköralakban **RADEIN** szó van beégetve.

Prospektusokatingyen és bérmentve küld: Curanstantl Sauerbrunn Radein in Steiermark
 Kizárólagos képviselet: **Visnya Sándor** közvetítő cégnél. Kapható Pécselt: **Eizer János** kereskedő, **Weiller N. János** borkereskedő és **Spitzer Adam** kereskedő cégeknel, valamint minden nevezetesebb kereskedésben és vendéglőben.

VERA-FORRÁS

Véghelesen, Zólyomgyéjében.

Magyarország kútjainak új savanyvíze kapható

BRÁZAY KÁLMÁN

nagykereskedőnél és főraktáronál
Budapesten, IV. Múzeum-körút 23. sz. és a
forráskezelőszéknél.

Vasut-, pósta- s távírda-állomás Végheles-Szalaton (Zólyom).

A véghelesi „VERA-forrás” vizét Dr. Lengyel Béla egyetemi r. tanár és az ásványvíz-vegyelettörvénnyel igazgatója elemző és szénasavas alkalis savanyvíznek találta, a mely tisztasága és nagy mennyiségű szénasavas nátrium, szénasavas vas és szénasavas-mész tartalma által a legtekintélyesebb orvosok véleménye szerint gyomor-bajoknál, túlságos gyomorsav, gyomorerős, gyomorgörcs, idült gyomortakár, idült hőség- és gégehurutnál, vérérgényesség (sáukor) és ebből eredő idegességnél, görvélgyök, hólyaghurut, nyughomok és hurok stb. bajoknál igen előnyösen használható, valamint üdítő viznek is egyedül, borral vagy cognakkal stb. keverve kitűnően megfelel; a bort nem festi.

A modern elvek szerint berendezett forrás közvetlenül a trachyt-azalkából fakad és igen bővizű, szervez anyagától és talajviztől egészen ment, s a környék lakóai emberemlékezet óta mint a leghathatósabb gyógyvizet és üdítő italt élvezik. 2296

A töltőgész nem mint más ilyen forrásnál vagy savanyvíz-kutnál szivattyúzza, hanem közvetlen az erős lefolyás által történik. Az üvegek a Siemens-féle gázból valóak, a lehető legjobban vannak dugaszolva és töltőgépek a legújodabbak.

Arak Budapesten:	Egy litr üveggel 19 kr.		
„Véghelesen:	Félt „	14 „ Csoma-	
	Egy „	17 „ gólsz-	
	Félt „	12 „ nélkü-	

5804 sz.
tkv. 1888

Arverési hirdetményi kivonat.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **özvegy Klausz Józsefné** síklósi lakós végrehajthatónak

Hagyik Márton atai lakos

végrehajtható szénvedő elleni 21 ft 18 kr. hátralévő tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék (a pécsi kir. járásbíró) területén lévő **Atán** fekvő az átai 29 sz. tjkvben felvett 47 h. sz. a 7 sz. háza udvar s kertra 659 frt becsárban; az 1/4 telekre erdő s legelő illetőségre 1129 frt becsárban az árverést — frt — krbán színt megállapított kikiáltási árban elrendelte: és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1888 évi július hó 30. napján d. e. 10 óraker Atá község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 % át vagyis 65 frt 90 kr., 112 frt 90 krt készpénzben; vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni; vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsen, 1888. évi április hó 5-ik napján a pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

LUKRITS ISTVAN.
kir. törvényszéki bíró.

2345

Budapestre rándulók figyelmébe.

ATELIER PARISIEN

Budapest, Haris-bazár.

Enzennel bátorokodom fényképezési műtermemnek megnyitását szíves tudomására hozni, és iparkodni fogok minden igényeit teljes megelégedésére kielégíteni. Tisztelettel

H a l a c s y.

2386

Kárpitos- és diszitő-üzlet

PÉCSETT,

Fő-utca, Blauhorn-féle ház.

A n. é. közönség figyelmébe ajánlom gazdagon felszerelt üzletet, melyben raktáron tartok legújabb divat szerint garnitúrákat, ottománok-, divánok- és kanapékat, valamint a hozzá tartozó különféle bútorkelmeket.

Készítok legújabb rendszerű ruganyos matracokat, függönyöket és minden szakmába vágó cikket a legfinomabbtól a lehető olcsó és izléses kivitelig.

Munkáimat a b.-csabai és szegedi kiállításon éremmel tüntették ki.

Lederer Manó

kárpitos és diszitő.

2234

Mindenemű és rendszerű vaskályhák.

12155

Küfsteini vízhatlan és portlandi cement mász.

Konyha-szerelvények
s általában
mindennemű
vas és szerszámkereskedés
Pécsen.
Matross János.

Szabadalmazott mosógépek raktáron tartatnak.

G A Z D A R N A R I K E P E K.

Első pécsi temetkezési intézet „Kegyelet”

Ó-posta-utca 22-dik szám,

elvállalja a temetkezések rendezését

a tulajdonát képező, francia minta szerint épített díszes lögmentes üveg- és nyitott halottas kosztáiban, itt helyben és vidékre, olcsón és legszebb kivitelben.

Díszes ravatalozások fölállítását minden osztályhoz.

A halottak szállítását minden irányban. Raktár érc- és fakoporsóból, szemfedők, sírkoszorúk, férfi és női halottas ruhák. A pontos kivitelért az intézet alulírott tulajdonosai kezeskednek:

Hoffmann Károly, Edhoffer Ferenc, Hartl Ferenc, Szigriszt János, Kindl Ferenc, Lauber Rezső.

2205

GINDL ALAJOS, rendező.

2625. sz.

k. i. 1888.

Pályázati hirdetmény.

Baranyavármegye baranyavári járásába kebeleztet **Herczeg-Szöllös, Karancs, Keó és Albertfal** a községek szövetkezetéből álló, — elhalálozás folytán üresedésbe jött

herczegszöllösi körjegyzői állásnak

folyó évi július hó 21. napján d. e. 9 óraker **Herczegszöllösön** a körjegyzői irodában megtartandó választás után leendő betöltésére enzennel pályázat nyitattik.

A javadalmazás következő:

- 1.) Evi készpénz fizetés **1200** frt.
- 2.) Természetbeni lakás, a hozzátartozó kert és **4 1/2 hold föld** hasznélvezete.
- 3.) Az iroda fűtésére, a községek által beszerzendő és házhoz szállítandó 4 öl kemény tűzifa, illetve annak a helyi árakhoz mért megváltási összege.
- 4.) Irodai átalány fejében **60** frt.

Felhivatnak ennél fogva a pályázók, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ában előírt okmányokkal, ugy a hivatalos magyar nyelven felül a német és szerb nyelv tudását is tanusító közhathóságilag láttamozott, bizonylattal felszerelt kérvényeiket folyó évi július hó 20-áig bezárólag, alólírott nál nyújtsák be, mert később érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Dárda, 1888. június hó 29-én.

SEH KÁROLY, főszolgabíró.

FEHER MIKLOS

a m. kir. államvasutak géppálya vezér-ügynöke, Budapest, üllői-út 25. szám. „Köztelek.”

Ajánlja a m. kir. Államvasutak géppáryában készült, hazai sajátos viszonyainknak legjobban megfelelő és munkaképesség tekintetében fölülmúlhatatlan **6, 8, és 10 löerejű locomoblokot és 48” 54” és 60” széles vaskerekű gözcséplőgépeket** kiváló fontosságú szab. szerkezeti újításokkal; továbbá: **2, 2 1/2, 3 és 4 löerejű locomoblojt** hozzájuk tartozó páncezlészes cséplőgépekkel, valamint mindennemű járgányos cséplőgépeket, eredeti Mayer-trieröket, B-ker-rostákat, fúkasztókat, Hollingsworth-szenagerelyeket, s különben kezelhető és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezeti megerősítésű gépeket a legújantóssabb árak mellett. 2295

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

KÖNYVNYOMDA-ÁTVÉTEL.

Tisztelettel tudatom a nagy közönséggel, hogy

a lyceumi nyomda bérletét

folyó évi július hó 1-ével átvettem, hogy a nyomdával kapcsolatban

könyvkötő-műhelyt

rendezek be s egyuttal **nyomatványtáramat** teljesen ujonnan és minden kívánalmat kielégítőleg szerelem föl.

Minden e szakba vágó megrendelések **szabatos, gyors és lehető jutányos** kivirtelért kezeskedve, a nagy közönség szives pártfogását kérem tisztelettel

FEILER MIHÁLY.

Megrendelések közvetlenül nevemre a lyc. nyomdába intézendők.

Valódi 1953
gummi s halhólyag
árúk,
párisi szivacsokak
stb. nagy választékban
kaphatók
Grünbaum Albertnél,
Király-utca 15., Hattyu-épület.

Egy jó házból való
13-15 éves fiu
tanonczu
felvétetik
a lyc. nyomdába

HOFHERR és SCHRANTZ

Budapesten

V., vaczi-körut 76-ik szám
(az osztrák-magyar államvaspálya közelében.)

Ajánlják nagy választékban raktárukon levő
**4, 6 és 8 lóerejű
gőzmozdonyokat**
és
gőzcséplőgépeket
(verőlecezes rendszer) és
2, 2 1/2, 3 és 4 lóerejű legújabb
szabad. gőzcséplőkészleteket
szab. pánczelszeres dobbal,
továbbá szalmakaszalozókat, tisztító ro-
stákat, trieurókat, kézi és
járgany-cséplőgépeket
és a legjobbnak elismert
„**Favorita**“-aratógépeket,
fűkaszáló-gépeket, Hollingsworth-féle szénagyű-
jtőket, ekeket és minden egyéb gazd. gépeket
jutányos árak mellett.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 2308

Máriaczei gyomorcsöppek.

Kítűnő hatású szer a gyomor minden betegségeiben.
Védleget.

Fülfelhatalatlan etvágyhiány,
gyomorgöngyöses, rossz illatú lelek-
zet, felhúvódás, savanyú felhűffetés,
kolika, gyomorfurug, gyomorgöngy,
homok- és ártakapódás, túlságos
nyálkakepződés, savargás, undor és
hányás, főzálás (ha a gyomortól ered),
gyomorgöngy, szakaszorulás, a gyo-
mornak etelkelés és italokkal való
túterhelése, gúliszék, lép-, máj- és
aranyeres lántalmak esetében. —
Egy üvegesre araz használati ut-
sítással együtt 35 kr., kettős pa-
lak 60 kr.
Központi szétküldés Brady Károly
gyógyszeres által Krensiarben (Mor-
vország).

Kapható minden gyógyszerertárban.

Övös: A valódi máriaczei gyomorcsöppeket sokat
hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleit minden
üvegnek piros, a fenti védjeggyel ellátott borítékba
kell göngyölnie és a minden üveghez mellékelt
használati utasításon meg kell jegyeznie lenni, hogy
az Krensiarbeni övösök Henrik könyvnyomdájában gyö-
rözték.

Valódi minőségben kapható Pécssett ifj. Er-
reth János, Gőzöl Kálmán, az Irgalmassrendiek,
Sipőcz István, Zsigra László gyógyszerertárban. —
Barcsón Kohut Sándor gyógyszerertárban. —
Mohácoson Luizer Viktor. — B. Magócs Szép
Géza. — Pécsváradon Dvorsky Béla — Sikló-
son Rónay Ede és Petrasch. — Sásdon Keller
János. — Szigetváron Salamon Gyula és Visy
Sándor. — Szászváron Balta László — Villá-
nyon Csathó Gyula. — Valszlón Horváth Izac
gyógyszerertárban. 2183

IPAROSNAK, KERESKEDŐNEK FONTOS!

A kiállítás egész tartamára
a kiállítási terület kerítésére
olajfestékkel festendő

hirdetmények

előnyös áron vétetnek 10l

Pécssett, János-utca 8. sz. a.,

folyó évi július hó 15-ikéig.

A LEGJOBB s LEGOLCSÓBB REKLAM!

22-9

! Legnagyobb választék !

Arany, ezüst zsebórák, inga, salon, ébresztő- és konyhaórák legjobb szerkezettel és igen
csinos legújabb divatu kiállításban gyári áron kaphatók

5 évi írásbeli jótállás mellett

SCHÖNWALD IMRE

órák és ékszerésznél.

Főüzlet:
Pécs, király-(fő) utca
a „Hattyu”-épületben.

Műhely:
Pécs, király-(fő) utca
Mestris-féle ház 38. sz.

Mindennemű órajavítások bármilyen rossz karban levők saját
műhelyemben legelőszöbben és legpontosabban eszközöltetnek.
Ékszer, arany és ezüsttárgyak átalakítása és javítások legcsino-
sabbban és igen olcsón készítettnek. — **Ujdonságok** dús választékban, drágakő arany-, ezüst-árúk- és zsebórákban